

УДК 7.021.5

Якимчук О. В.*Херсонський національний
технічний університет*

ЗАЧІСКА ТА МАКІЯЖ ЯК ЕЛЕМЕНТИ СИСТЕМИ АВАНГАРДНОГО КОСТЮМУ. СУЧАСНІ СВІТОВІ ТЕНДЕНЦІЇ

Якимчук О. В. Зачіска та макіяж як елементи системи авангардного костюму. Сучасні світові тенденції. У статті розглянуто костюм як систему елементів, до яких відносяться одяг, аксесуари, взуття, макіяж, зачіска. Для дослідження обрано 40 видів авангардних зачісок та 40 видів макіяжу за 10 років. Аналіз авангардних зачісок проведено за наступними характеристиками: види зачісок, форма пасм волосся, формотворчі елементи, колористика, пластика форми, симетрично-асиметрична організація форми, доповнюючі елементи. Аналітичне дослідження авангардного макіяжу складалося з розгляду акцентуючих факторів формотворення композиції, характеру відтворюваних образів, прийомів досягнення довершеності образу, колористичного ряду всіх лицьових зон та ділянок, пластики деяких характерних елементів, декоративного аспекту організації композиції макіяжу.

Ключові слова: авангардний костюм, зачіска, макіяж, модні столиці, образ, форма, колористика, пластика, декор, акценти, конструкція, волосся, очі, губи, обличчя, композиція.

Якимчук Е. В. Прическа и макияж как элементы системы авангардного костюма. Современные мировые тенденции. В статье рассмотрен костюм как система элементов, к которым относятся одежда, аксессуары, обувь, макияж, прическа. Для исследования выбрано 40 видов авангардных причесок и 40 видов авангардного макияжа за 10 лет. Анализ авангардных причесок проведен по следующим характеристикам: виды причесок, форма прядей волос, формообразующие элементы, колористика, пластика формы, симметрично-асимметричная организация формы, дополняющие элементы. Аналитическое исследование авангардного макияжа состояло из рассмотрения акцентующих факторов характера композиции, характера воссоздаваемых образов, приемов достижения завершенности образа, колористического ряда всех лицевых зон и участков, пластики некоторых характерных элементов, декоративного аспекта организации композиции макияжа.

Ключевые слова: авангардный костюм, прическа, макияж, модные столицы, образ, форма, колорист-

ка, пластика, декор, акценты, конструкція, волосся, глаза, губи, лице, композиція.

Yakymchuk O. Hairstyle and makeup as elements of system avant-garde suit. Modern world trends.

Background. During the work of creation artistic image to the smallest detail is necessary to consider its structure and achieve a harmonious unity and internal compliance forms of visual display. Especially in dire need this fashion designers and stylists during the photo sessions, video recordings and presentations of their projects. Unfortunately, having an arsenal of Internet and media resources, perform this task, even today, is very problematic, because there is no systematization and classification information base, emphasizing on specific topics.

In the article considered a suit as a system of elements, which include clothing, accessories, shoes, makeup and hairstyle. Examples of use project character are made on the base of avant-garde suit at his presentations. Deficit chronologically coherent information base avant-garde suit (especially over seven years), presented on the podiums of the legislative fashionable world capitals are determine. Actuality of problematic research of such components of modern avant-garde suit as hairstyle and makeup are motivated.

Objectives. A research aim is an accumulation, chronologic systematization of base resources of avant-garde hairstyles and makeup, their compositional analysis, followed by recommendations for suit designers and stylists.

Methods. The article uses induction-deductive method in analyzing the make-up and hairstyles leading fashion capitals for 10 years with the discovery of their common features and formulation of recommendations for designers and stylists.

Results. For analyse select 40 kinds avant-garde hairstyles and 40 kinds makeup for 10 years, demonstrated in Paris, Milan, London and New York.

Analyse of avant-garde hairstyles conducted on the following characteristics: types of hairstyles, form strands of hair, formative elements, coloristic, form plastic, symmetrical-asymmetrical organization of form, complementing elements.

The analysis determined that the most typical haircut and nachis, less mohawk, spit, hair, using formal elements or complex structures. Formation strands occurs in the form of studs, loops, drives, pens, hats, braids, balls, wave- and spiralsimilar elements, knots. In constructions that used for hairstyles of investigation period and fashion space, dominated floral and zoomorphic motifs.

Form plastic of hairstyles and their elements it most curvilinear, with twice less likely probability – straight (mainly haircuts) and combined only in some variants of hairstyles after 2010.

For avant-garde hairstyles of investigate period a characteristic 4 times meetings of symmetrical forms than asymmetric. At what last dominated in haircuts. Also among the considered objects found several cases of balanced asymmetry (characteristic nachiss).

As for coloristic range of avant-garde hairstyles, is evident as a natural hair color and decorative painting in red, green, blue, white, black, yellow, pink color; use of contrasting and harmonious combination of polychrome colored bright palettes.

Complementary elements and accents in compositional organization structure of avant-garde hairstyles stands next decor: feathers, artificial strands, braids, textile cords, metal and textile accessories.

Analytical investigation of avant-garde makeup consisted from consideration of accenting factors formcreation composition, character of recreated images, image techniques achieve perfection, coloristic row of all face areas and plots, decorative aspect of organization makeup composite solutions.

In analyzing the avant-garde makeup established, that mostly during creation of creative images attention is focuses on eyes, lips, eyebrows, rarely on cheekbones and forehead.

Designers and stylists create images of dolls, women, men, people of Frankenstein. In this case they use powdered makeup effects (eye area and lips), crying (area of the eyes and cheeks), cosmetic mask, old face, dirty face.

At investigation detected characteristic feature of avant-garde makeup – exaggeration natural contours and shapes of eyes, eyebrows, lips; reducing the size of the lips; providing uncharacteristically straight eyebrows plastics. Coloristic eye area described by the following row: black, purple, blue, brown, white, blue, red, metallic shades. Lips found mainly black, red, blue, beige (white), brown, violet and natural colors; eyebrows – black, white and green; forehead – red, white, beige; cheeks – bright red; face – white, pink, gold.

Composition of makeup in most cases built on coloristic contrasts.

As for the decorative aspect: used metal, paper, textile body-applications in the area of the eyes, false eyelashes and eyebrows, informal body-art compositions and shine.

Conclusions. *Determined that in shaping of the modern avant-garde suit a significant component is hair and makeup, which allow to enrich and complete image composition. The results of presented investigation can be used by designers and stylists as inspiration row during photo sessions, video recordings and presentations of their projects.*

Keywords: *avant-garde suit, hairstyle, makeup, fashion capitals, character, form, coloristic, plastic, decor, accents, construction, hair, eyes, lips, face, composition.*

Постановка проблеми. У вирі сучасних подій та коловороті інформаційних потоків завдання дизайнера здивувати глядача все більше ускладнюється. При роботі над створенням художнього образу необхідно до найдрібніших деталей продумати його структуру та досягти гармонійної єдності і відповідності внутрішньої форми її візуальному відображенню. Особливо гостро потребують цього дизайнери одягу та стилісти під час проведення фотосесій, відеозйомок та презентацій своїх проєктів. На жаль, маючи в арсеналі Інтернет- та медіа ресурси, виконання даного завдання, навіть на сьогоднішній день, є досить проблемним, оскільки відсутня систематизація та класифікація інформаційної бази, акцентування на конкретних тематиках. Крім того досить важко здійснити пошук фотоматеріалу строком давності більше, ніж 7 років з урахуванням аспекту хронології відтворення подій.

Аналіз останніх досліджень та публікацій.

Останнім часом досить популярним при вирішенні видовищних образів є використання авангардного костюму, для якого характерна відмова від канонів класичної моди. Авангардний костюм відображає своєрідну форму культури, в якій органічно синтезуються світоглядні позиції, норми поведінки, цінності епохи. Авангард – це реакція художньо-естетичної свідомості на глобальний перелом у культурно-цивілізаційних процесах, викликаний науково-технічним прогресом ХХ ст. [1; 2]. Автор роботи [3] визначає авангардний костюм як унікальну область, в якій перетинаються, об'єднуються та доповнюють один одного елітарна та масова культура.

У моді авангард дуже популярний. Він являє собою величезну кількість найрізноманітніших течій та ідей. Практично з самого початку авангардний стиль був близький до маргінальності та мав деякі специфічні ознаки, які відрізняли його від всіх інших течій і напрямів. Розрізняють три напрямки авангардного стилю в моді: мінімалізм – характеризується використанням простих матеріалів, простою подібною формою і монохромністю, як правило, використовується не більше одного кольору в костюмі, простий силует, чистота ліній, мінімум деталей, орнаментів; деконструктивізм – проявляється у відході і руйнуванні традицій, класичних пропорцій, звичних конструкцій одягу, характеризується незавершеністю, асиметричністю, використанням зміщених застібок, застрочених назовні швів, необроблених країв [4]; концептуалізм – визначає самореалізацію автора, який втілює у своєму костюмі певну ідею, концепцію, одяг може бути виготовлений не тільки з тканини, але і з паперу, плівки, сітки, металу та інших нетрадиційних матеріалів [5].

Костюм являє собою складну систему, що має певну структуру. У XVII ст. під ним розуміли звичай, та спосіб, образ дії, манеру носіння [6; 7]. В роботах [6–8] костюм визначається як сукупність одягу, взуття, доповнень, аксесуарів, які є соціальною та індивідуальною характеристикою людини або групи людей. Автор [9] зазначає, що в поняття «костюм» входить безпосередньо одяг, взуття, аксесуари, зачіска, грим. В роботі [7] вказано, що елементом костюму можуть бути символи у вигляді татуювань. Тобто костюм несе в собі психологічну, образну характеристику. Використовуючи костюм, людина створює певний образ і стиль, який наближає її до суспільного ідеалу, або створює принципово новий [10]. З позицій стилістики та іміджу значна увага у костюмі приділяється зачіскам та макіяжу [11–13].

Метою дослідження є накопичення, хронологічна систематизація базових ресурсів авангардних зачісок і макіяжу та їх композиційний аналіз з подальшою розробкою рекомендацій для дизайнерів костюму і стилістів.

Виклад основного матеріалу дослідження.

Одним із елементів авангардного костюму є зачіска та макіяж, які доповнюють креативний образ, утворюючи акценти, а іноді навіть домінують над одягом.

Для детального аналізу зазначених об'єктів серед багатогранного різноманіття було відібрано 40 моделей авангардних зачісок (табл. 1) та 40 видів макіяжів (табл. 2), представлених на модних подіумах провідних столиць світу (Париж, Мілан, Лондон, Нью-Йорк) за період з 2005 по 2014 роки в контексті авангардного образу.

В результаті аналізу визначено, що найбільш характерними є стрижка та начіс, рідше ірокез, коси, зачіски із використанням формувальних елементів чи складних конструкцій. Формування пасм зустрічається у вигляді шипів, петель, дисків, пір'я, капелюхів, кіс, куль, хвиле- та спіралеподібних елементів, вузлів. В конструкціях, що використані для зачісок досліджуваного періоду та модного простору, переважають рослинні та зооморфні мотиви.

Пластика форми зачісок та їх елементів у переважній більшості криволінійна, із двічі меншою зустріваною вірогідністю – прямолінійна (переважно в стрижках), та комбінована лише в деяких варіантах зачісок після 2010 року.

Для авангардних зачісок досліджуваного періоду характерна в 4 рази вище зустріваність симетричних форм, ніж асиметричних. При чому останні переважають у стрижках. Також серед розглянутих об'єктів зустрічаються декілька випадків врівноваженої асиметрії (характерні для начісів).

Щодо колористичного спектру авангардних зачісок, то прослідковується як натуральний колір волосся так і декоративне фарбування в червоний, зелений, блакитний, білий чорний, жовтий, рожевий колір, застосування контрастних гармонійних поєднань та поліхромних колорованих яскравих палітр.

Доповнюючими елементами та акцентами в композиційній організації структури авангардних зачісок виступає наступний декор: пір'я, штучні пасма, коси, текстильні шнури, металеві та текстильні аксесуари.

При аналізі авангардного макіяжу встановлено, що найчастіше під час створення креативних образів увага акцентується на очах, губах, бровах, рідше на вилицях або лобі.

Дизайнери та стилісти створюють образи ляльок, жінок-чоловіків, людей Франкенштейна. При цьому вони використовують ефекти розтертого макіяжу (область очей та губ), плачу (область очей та щік), косметичної маски, зістареного обличчя, брудного обличчя.

При дослідженні виявлена характерна особливість авангардного макіяжу – гіперболізація природних контурів та форм очей, брів, губ; зменшення розміру губ; надання бровам нехарактерної прямолінійної пластики.

Колористика області очей описується наступним рядом: чорний, фіолетовий, синій, коричневий, синій, білий, блакитний, червоний, металеві відтінки. Губи зустрічаються переважно чорні, червоні, сині, бежеві (білі), коричневі, фіолетові та натурального кольору; брови – чорні, білі та зелені; лоб – червоний, білий, бежевий; щоки – яскраво-червоні, обличчя – біле, бежеве, рожеве, золоте. Композиція макіяжу у більшості випадків побудована на колористичних контрастах.

Щодо декоративного аспекту: використовуються металева, паперова, текстильна боді-аплікація в зоні очей, накладні вії та брови, неформальні боді-артні композиції та блиск.

Висновок. Визначено, що при формотворенні сучасного авангардного костюму значною компонентою є зачіска та макіяж, які дозволяють збагатити та композиційно довершити образ. Отримані результати дослідження можуть бути використані дизайнерами та стилістами як інспіраційний ряд під час проведення фотосесій, відеозйомок та презентацій своїх проєктів.

Література:

1. Эстетика: словарь / [А.А. Беляев и др.]; под общ. ред. Беляева А.А. – М. : Политиздат, 1989. – 447 с.
2. Козлова Т. В. Стиль в костюме XX века: учеб. пособие для вузов / Т.В. Козлова. – М. : МГТУ им. Косыгина А. Н. – 2003. – 160 с.
3. Затулий А. И. Авангардный костюм как феномен элитарно-массовой культуры (на материале коллекций Браччиалини) / А.И. Затулий // Научный альманах. Спецвыпуск журнала «Текстильная промышленность». – 2007. – № 8. – С. 62–64.
4. Затулий А.И. Концептуальные поля оппозитивности: авангардный костюм и швейная промышленность России / А.И. Затулий // Известия высших учебных заведений. Технология текстильной промышленности. – 2007. – № 1С. – С. 131–133.
5. Гусейнов Г. Г. Композиция костюма: учеб. пособие: Доп. УМО по спец. 052400 «Дизайн» / Г. Г. Гусейнов [и др.]. – 2-е изд., стер. – М. : Академия, 2004. – 432 с.
6. Бердник Т. О. Дизайн костюма / Т.О. Бердник, Т.П. Неклюева. – Ростов н / Дону: Феникс, 2000. – 448 с.
7. Козлова Т. В. Моделирование и художественное оформление женской и детской одежды: учеб. для сред. спец. учеб. заведений / Т.В. Козлова, Л.Б. Рытвинская, З.Н. Тимашева. – 2-е изд., перераб. и доп. – М.: Легпромбытиздат, 1990. – 320 с.
8. Петушкова Г. И. Проектирование костюма: Учебник для высш. учеб. заведений / Г.И. Петушкова. – М.: Академия, 2004. – 416 с.
9. Козлова Т.В. Основы теории проектирования костюма / под общей редакцией Т.В. Козловой. – М. : Легпромбытиздат, 1988. – 352 с.
10. Андросова Э.М. Основы художественного проектирования костюма: учеб. пособие / Э.М. Андросова. – Челябинск: Медиа-Принт, 2004. – 184 с.
11. Фарр К. Ваш персональный стилист. Секреты профессионального стилиста. Как создать свою неповторимую внешность / Кендолл Фарр; пер. с англ. Н. Лилиенталь. – М.: Астрель: АСТ, 2007. – 253 с.
12. Ван Г. Искусство стиля: Как великолепно выглядеть в одежде и без / Гок Ван; пер. с англ. И.Мишиной. – М.: Эксмо, 2008. – 224 с.
13. Шерман О. Волосся як візуальний компонент іміджу політичного лідера: діахронія, синхронія, гендер / О. Шерман // Вісник Львівського університету. Серія філософсько-політологічні студії. – 2014. – № 4. – С. 611–70.

Таблиця 1

Авангардні зачіски, представлені на показах у чотирьох законодавчих модних столицях за період з 2005 по 2014 рр.

Столиці моди	2005	2006	2007	2008	2009
1	2	3	4	5	6
Париж					
Нью-Йорк					
Мілан					
Лондон					

Продовження таблиці 1

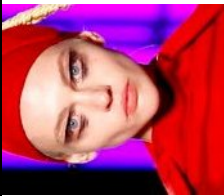
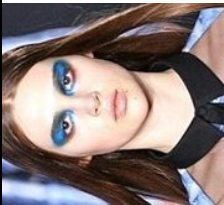

Столиці моди	2010	2011	2012	2013	2014
Париж					
Нью-Йорк					
Мілан					
Лондон					

Таблиця 2

Авангардний макіяж, представлений на показах у чотирьох законодавчих модних столицях за період з 2005 по 2014 рр.

Столиці моди	2005	2006	2007	2008	2009
1	2	3	4	5	6
Париж					
Нью-Йорк					
Мілан					
Лондон					

Продовження таблиці 2

	2010	2011	2012	2013	2014
Париж					
Нью-Йорк					
Мілан					
Лондон	